

vis ville true fremgangslinjen i vor økonomi. I det sidste par år har stigningen i pengeindkomsterne været stærkere end stigningen i produktionen. I 1961 steg pengeindkomsterne i byerhvervene med ca. 12 pct., i år vil de formentlig vokse med mindst 8 pct. Det vides ikke nøjagtig, hvor meget produktionen samtidig er steget, men fremgangen ligger formentlig på ca. 5 pct. pr. år nu, hvor praktisk taget alle er i arbejde. På andet år overstiger væksten i indkomsterne således klart væksten i produktionen. Dette har igangsat prisstigninger og omkostningsforøgelser, som er større end i de fleste af de lande, Danmark må konkurrere med. Får denne udvikling lov at fortsætte, vil den skabe alvorlige valutariske vanskeligheder, der vil medføre nedgang i beskæftigelsen og svække hele den økonomiske aktivitet.

Fremgang i pengeindkomsterne er, omend i ulige grad, tilfaldet næsten alle samfundsklasser. En fortsat valutarisk uligevægt vil skabe økonomisk stilstand på samme måde for alle. For at fremskridtslinjen skal kunne holdes, er det en uomgængelig nødvendighed, at ligevægt atter genskabes mellem produktion og indkomst. Produktionen må øges mest muligt, men indkomstfremgangen holdes inden for de rammer, produktionsfremgangen sætter. Uden økonomisk balance kan den høje beskæftigelse ikke fastholdes. Jeg gentager dette: uden økonomisk balance kan den høje beskæftigelse ikke fastholdes.

Der må følgelig vises tilbageholdenhed fra alle sider. En forpligtelse hertil påhviler navnlig de kredse, der har gode eller middelstore indkomster, eller som i højere grad end andre har nydt godt af de sidste års fremgang. Særlige hensyn må tages til samfundets dårligst stillede.

For at bremse den uheldige udvikling indgik regeringen og de to store oppositionspartier i forsommeren et forlig. Herved blev der opnået enighed om en række vidtgående forholdsregler. Vigtigst var vedtagelsen af omsætningsafgiften, som er trådt i kraft den 1. august, samt beslutningen om at bremse stigningen i statens udgifter og dæmpe navnlig den offentlige bygge- og anlægsvirksomhed.

Statens finansielle stilling blev tillige væsentlig styrket gennem beslutningen om at udskrive indkomstskatten efter samme satser som i fjor. Herigennem, ved tilbageholdenhed i de offentlige udgifter og ved indførelsen af omsætningsafgiften skabtes muligheder for et betydeligt overskud på statsbudgettet.

Disse omfattende indgreb er endnu ikke slået igennem i vor økonomi. Tværtimod har de en overgang udløst en indkøbsbølge, som yderligere har fremmet efterspørgselspresset. Det må forventes, at de vedtagne bestemmelser i månederne fremover vil bidrage til genoprettelsen af den økonomiske balance.

For tiden er i praksis nyigangsættelser af offentligt byggeri standset. Der vil også fortsat blive udvist stor tilbageholdenhed, men det vil være regeringens opgave i det kommende år at tilrettelægge den samlede bygge- og anlægsvirksomhed sådan, at også offentlige investeringer kan føres videre, især på de områder, hvor de er medbestemmende for hele den fremtidige samfundsudvikling.

Forligets foranstaltninger alene kan imidlertid ikke genskabe det tidligere forhold mellem de udenlandske og indenlandske omkostninger. Kun ved at pengeindkomsterne tilpasses produktionsudviklingen, vil en varigere ligevægt i Danmarks økonomi kunne genoprettes.

For at medvirke til at skabe et bedre samvirke mellem de kræfter, der øver indflydelse på den økonomiske udvikling her i landet, vedtog folkettinget i august at nedsætte